

เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์

ชัยพันธ์ ธีระเกียรติกำจร
กองควบคุมเครื่องมือแพทย์

ขณะนี้มีการนำ “เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์” ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แก้อิไฟฟ้าสถิตย์ อุปกรณ์ที่นึ่งไฟฟ้าสถิตย์ เป็นต้น มาให้บริการหรือดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ในทางการค้า โดยโฆษณาสรรพคุณหรือประโยชน์ในการบำบัด รักษา บรรเทาและป้องกันโรคต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนผู้บริโภคเข้าใจผิดและสูญเสียโอกาสและเวลาในการบำบัดรักษาโรคตามที่กล่าวอ้าง รวมถึงอาจไม่มีความคุ้มประโยชน์จากเครื่องหรืออุปกรณ์ดังกล่าวที่มีราคาสูง จึงขอเรียนข้อเท็จจริง “เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ในการควบคุมและกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2531 โดยสรุป ดังนี้

1. “เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์” เป็นเครื่องมือแพทย์ที่ผู้ผลิตและผู้นำเข้าต้องแจ้งรายการละเอียดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2539 เรื่อง เครื่องใช้หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้เพื่อกายภาพบำบัด ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2531 มีบทลงโทษตามมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เครื่องหรืออุปกรณ์ดังกล่าวมักทำเป็นลักษณะของเก้าอี้ ที่นอน เบาะพิง หรือเบาะรองนั่ง โดยมีอุปกรณ์เหนี่ยวนำให้กระแสไฟฟ้าสถิตย์เข้าสู่ร่างกายผ่านเบาะ หรือที่นอน ผลที่เกิดกับร่างกายจึงเป็นเพียงการผ่อนคลายของกล้ามเนื้อ และกระตุ้นการไหลเวียนโลหิตได้บ้าง

2. การโฆษณา “เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์” เพื่อประโยชน์ในทางการค้าต้องได้รับความเห็นชอบในข้อความ เสียง หรือภาพที่จะใช้โฆษณาจากผู้อนุญาต (เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย) และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนดตามมาตรา 42 ผู้ใดฝ่าฝืนมีบทลงโทษตามมาตรา 78 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท อีกทั้ง หากมีการโฆษณาคุณประโยชน์อันเป็นเท็จ หรือหลอกลวงด้วยแล้ว ยังเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 41 ที่บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใด โฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ ปริมาณ มาตรฐาน หรือแหล่งกำเนิดของเครื่องมือแพทย์อันเป็นเท็จ หรือเป็นการหลอกลวง มีบทลงโทษตามมาตรา 77 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ข้อบ่งชี้และประโยชน์ของ “เครื่องหรืออุปกรณ์บำบัดด้วยกระแสไฟฟ้าสถิตย์” ที่รับแจ้งรายละเอียดคือ **ช่วยการไหลเวียนโลหิต ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ** โดยอาจจะช่วยในเรื่องการบรรเทาปวดกล้ามเนื้อได้บ้าง ทั้งนี้ ให้ใช้โดย หรือภายใต้คำแนะนำของแพทย์ หรือนักกายภาพบำบัด สำหรับข้อบ่งชี้หรือประโยชน์อื่น ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการบำบัด รักษาโรคต่าง ๆ นั้น ยังไม่มีการรับแจ้ง เนื่องจากไม่มีผลการทดลอง หรือทดสอบทางคลินิก หรือวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถืออ้างอิง

4. เนื่องจากเป็นเครื่องหรืออุปกรณ์ที่มีการใช้กระแสไฟฟ้า จึงอาจเกิดอันตรายร้ายแรงจากกระแสไฟฟ้าของเครื่อง ทั้งโดยอุบัติเหตุ หรือโดยการใช้ไม่ถูกต้อง

5. ความคุ้มประโยชน์และโอกาสที่อาจเสียไปในการรักษาโรคหากมีการใช้เครื่องหรืออุปกรณ์ดังกล่าวโดยหลงเชื่อว่าจะสามารถบำบัดรักษาโรคต่าง ๆ ตามที่โฆษณา โดยละเลยการรักษาทางการแพทย์หรือพบแพทย์ ซึ่งอาจทำให้ภาวะโรคที่เป็นอยู่ลุกลาม หรือรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

6. การนำเครื่องหรืออุปกรณ์ดังกล่าวไปให้บริการในรูปแบบหรือลักษณะการบำบัด บรรเทา หรือรักษาโรค อาจเข้าข่ายเป็นการดำเนินการหรือประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และสถานพยาบาล
